

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

Циљ учења српског језика у гимназији је усвајање знања потребног за правилну употребу данашњег књижевног српског језика, проширење и развијање техника разумевања текста, фонда речи, осећања за прихватање и разумевање појмова код ученика. Развој језичке културе ствара основе за успешну социјализацију, развој идентитета и самопоштовања код ученика.

11-12. разред

Циљ учења српског језика у гимназији је проширење и свесно коришћење правописа потребног за правилну употребу данашњег књижевног српског језика. Научена знања анализе текста се даље проширују синтактичким, стилским и реторичким знањем. Циљ је вредновање структурних и стилских квалитета текстова различитих по теми, жанру и изгледу.

У 11-12. разреду гимназије врши се континуирано развијање способности ученика за читање и разумевање текста. Поред обраде књижевних дела задатак је и обрада стручно-научних и публицистичких текстова, развијање способности разумевања текста, анализе њихове структуре, граматичких карактеристика и рашчлањивања. У оквиру развијања знања српског језика врши се обрада, тумачење и процена текстова разних књижевних врста. Циљ обраде текстова је примена метода за анализу текстова. Ученик је на крају циклуса у стању да препозна особине службених списа (аутобиографија, молба, записник) и да их самостално користи.

Задатак подучавања књижевности на српском језику је подржавање прихватања прочитаних и обрађених књижевних дела, упознавање и примена метода обраде текста, препознавање, разумевање и тумачење специфичних форми изражавања у књижевним делима.

У 11-12. разреду гимназије развија се разумевање лирских и епских дела, као и дела која спадају у драмске књижевне врсте. Ученици разматрају време, место и конструкцију радње, као и типове креирања ликова. Разговор, тумачење и расправа о вредностима, моралним питањима, мотивацијама, формама понашања приказаним у делима помаже изградњу књижевног образовања.

Развијању способности учења доприноси самостално прикупљање материјала, писање обимнијег текста, као и прикупљање, систематизација и коришћење информација.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

11. разред

Тематске целине - језик	Број часова
Комуникација	8
Знања о језику - синтакса	32
Формирање (састављање) текста	6
Текст	12
Стилистика	5
Правопис	4
Сумирања, контролни задаци	5
Укупан број часова за српски језик	72

Тематске целине - књижевност	Број часова
Европски реализам	9
Светски реализам – Ана Карењина	5
Српски реализам	12
Животно дело – Јаков Игњатовић	10
Портрет – Војислав Илић – Лаза Лазаревић	10
Сатира – Радоје Домановић	8
Позориште и драмска прича – Бранислав Нушић: Народни посланик	6
Правци класичног модернизма – симболизам и импресионизам у европској књижевности	8
Портрет – Јован Дучић	7
Животно дело – Милан Ракић	8
Српска поезија на почетку 20. века	5
Позориште и драмска прича – Б. Станковић: Коштана	4
Српска књижевност – Б. Станковић: Нечиста крв	6
Сумирања, писмени радови	10
Укупан број часова за српски језик	108

Језик

Тематска целина Развојни циљ	Комуникација	Број часова 8
Раније стечено знање	Увежбана и свесна усмена комуникација.	
Образовно- развојни циљеви тематске целине	Помагање у коришћењу језичких и нејезичких знакова сходно разним усменим комуникацијским сценама и ситуацијама. Усвајање неколико тактика за препознавање и уклањање комуникацијских сметњи. Препознавање манипулативних намера.	
Знања/развојни захтеви		Корелација
Активно учешће у разним комуникацијским ситуацијама. Информисаност у просуђивању разних говорних ситуација, налажење одговарајућег стила и понашања у разним комуникацијским ситуацијама. Препознавање и уклањање комуникацијских сметњи. Откривање манипулативних намера у свакодневном дружењу и медијима, писаним, усменим и електронским текстовима. Препознавање намера вербалних и невербалних саопштења у рекламама.		<i>Драма и плес:</i> ситуационе игре, говорне ситуације, драмске игре. <i>Филмска култура и познавање медија:</i> реклама, убеђивање, манипулација.
Кључни појмови/ појмови	Комуникацијске сметње, манипулација.	

Тематска целина Развојни циљ	Знање језика – синтакса	Број часова 32
Раније стечено знање	Морфолошка и синтактичка знања и њихова правилна употреба у формулисању текста.	
Образовно- развојни циљеви тематске целине	Аналитички преглед језичких нивоа, развијање језичке свесности. Развијање употребе језичких елемената на аналитички начин и са разумевањем. Разликовање буквалног, примарног и секундарног значења реченице.	
Знања/развојни захтеви		Корелација
Однос речи у реченици и слагање речи. Појам делова реченице, врсте делова реченице и њихова правилна употреба. Појам реченице, типови реченице према структури и врста реченице. Препознавање типова, анализа и употреба простих и сложених реченица у пракси. Упоређење структуре српског језика и структуре реченице у мађарском језику.		<i>Мађарски језик и књижевност, страни језици:</i> синтакса.

<p>Карактеристике и врсте зависних и упоредних реченица. Сложена реченица. Текст. Контекст, кохезија. Навођење научених појмова и систематике фонда елемената језичких нивоа и њихов систематичан преглед.</p>	
Кључни појмови/ појмови	Реченица, проста реченица, сложена реченица, зависна и упоредна структура, кохезија, сложена реченица.

Тематска целина Развојни циљ	Формирање текста	Број часова 6
Раније стечено знање	<p>Формулисање текста које одговара циљевима комуникације. Познавање технике прављења белешки. Познавање формалних и садржајних особина приповетке, карактеризације, мишљења и есеја.</p>	
Образовно-развојни циљеви тематске целине	<p>Развијање размишљања и самоизражавања, уочавање сличности и разлика између особина писаних и електронских текстова. Развијање способности формулисања текста, коришћење стилских средстава сходно комуникацијском циљу и жанру. Вежбање писања есеја.</p>	
Знања/развојни захтеви		Корелација
<p>Формулисање текста који задире у суштину, јасне је конструкције и богат информацијама, а у разним је формама саопштења. Аргументирајуће, расправљајуће и убеђујуће форме саопштења, креативне вежбе које узимају у обзир расположење у речима, стилске вредности и стилске разлике језичких слојева, структура аргуменатујућег есеја.</p>		<p><i>Историја, друштвено и грађанско образовање; српски народопис: вежбање писања есеја.</i></p>
Кључни појмови/ појмови	Аргументација, есеј, структурисање текста, формулисање текста.	

Тематска целина Развојни циљ	Текст	Број часова 12
Раније стечено знање	<p>Примена одговарајућег нивоа способности разумевања и формулисања текста, као и стратегија за обраду текста у текстовима различитог жанра. Редовно коришћење књига и библиотеке.</p>	
Образовно-развојни циљеви тематске целине	<p>Упознавање и примена способности креирања текста у пракси. Запажање структуре текста, схватање чинилаца разумевања текста. Развијање способности анализе текста. Вежбање начина за обраду текста уз примену најцелисходнијег типа читања.</p>	
Знања/развојни захтеви		Корелација

<p>Појам текста, систематизација и уочавање његових карактеристика, конструкција текста, однос текста и реченице, чиниоци смисла текста:</p> <ul style="list-style-type: none"> – прагматички, семантички и граматички ниво; – особине типова текста према жанру и сценама употребе језика; – утицај способности усменог изражавања и писмености на формирање текста; – најкарактеристичнији типови текстова; – интертекстуалност, карактеристике интернетских текстова; – упоређивање информација пореклом из различитих извора по задатим аспектима; – повезаност текстова и њихова смисаона мрежа; – технике разумевања и обраде текста, типови и стратегије читања. 	<p><i>Историја, друштвено и грађанско образовање; српски народопис: типови и примери текстуалних извора.</i></p>
<p>Кључни појмови/ појмови</p>	<p>Повезаност текста, текст, говорна ситуација, тема-коментар, кључна реч, текстуална прагматичност (аспект, оквир знања); интертекстуалност; тип текста (монолог, дијалог, говорни, писани, спонтан, планирани); жанр текста (приповедачки, описни, аргументујући); сцена коришћења језика (новине, медији, јавност, свакодневни живот).</p>

Тематска целина Развојни циљ	Стилистика	Број часова 5
<p>Раније стечено знање</p>	<p>Познавање и примена поступака обраде текста сходно жанру. Искуства са усвајањем и анализом дела, креативно писање.</p>	
<p>Образовно-развојни циљеви тематске целине</p>	<p>Сазнање да стилске вредности језичких елемената добијају улогу у конкретном тексту и употреби језика, а на стил утиче говорник, комуникацијска ситуација и циљ изјаве. Препознавање и примена упознатих семантичких и стилских појава у анализи дела и просуђивању језичких појава свакодневног језика. Коришћење стилског слоја и средства сходно намери саопштења и говорној ситуацији. Развијање појмовног и креативног размишљања.</p>	
<p>Знања/развојни захтеви</p>		<p>Корелација</p>
<p>Упознавање и коришћење типичних нијанси стила. Уочавање, препознавање и схватање пригодних и у реченицима означених сталних стилских вредности језичких средстава. Утицај стила и значења текста на примаоца. Вежбање стила и трансформације текста. Тумачење улоге стилских средстава у уметничким и свакодневним текстовима.</p>		<p><i>Историја, друштвено и грађанско образовање; српски народопис: типови и примери текстуалних извора.</i></p> <p><i>Драма и плес: приказивање</i></p>

	<p>стилских нијанси.</p> <p><i>Филмска култура и познавање медија:</i> типови јавних изјава, разни типови програма, особине интернет страница.</p>
Кључни појмови/ појмови	<p>Стил, стилистика, типови стилова, стилске вредности (стални, пригодни), стилски слојеви, средства реченичног стила (вербални, номинални стил, реченични склоп).</p>

Тематска целина	Правопис		Број часова
Развојни циљ			4
Раније стечено знање	<p>Знање и тачна практична примена главних правописних правила. Коришћење правописних речника у пракси.</p>		
Образовно-развојни циљеви тематске целине	<p>Развијање правилног коришћења правописних правила. Повећање свести о матерњем језику. Јачање контролисања самог себе и помагање континуираног коришћења правописног речника. Препознавање разлика између српског и мађарског правописа, самостално исправљање грешака.</p>		
Знања/развојни захтеви		Корелација	
<p>Принципи српског правописа. Правила фонетичког начина писања–принцип изговора, познавање репрезентативних примера који одступају од тога. Правилно писање страних речи, увежбавање разлика између правописа латиничног и ћириличног писма. Правописне вежбе за правилно писање позајмљеница. Правописне вежбе за правилно спојено и одвојено писање. Писање сложених речи и акронима. Самостално коришћење правописног и етимолошког речника. Функција различитог правописа и интерпункције у текстовима са интернета.</p>		<p><i>Информатика:</i> употреба програма за контролу правописа.</p> <p><i>Мађарски језик и књижевност:</i> правопис.</p>	
Кључни појмови/ појмови	<p>Основни принципи правописа, језичке норме, позајмљенице.</p>		

Књижевност

Тематска целина Развојни циљ	Европски реализам		Број часова 9
Раније стечено знање	Познавање жанра, карактеристика и специфичности форми обрађених дела. Разликовање књижевних родова, приповетки и типова ликова.		
Образовно- развојни циљеви тематске целине	Упознавање и тумачење карактеристика реалистичног и натуралистичног стилског правца. Припрема за тумачење дела светске књижевности, откривање карактеристичних особина стилских праваца.		
Знања	Развојни захтеви	Корелација	
Карактеристике реалистичке и натуралистичке епике (естетски принципи, начин гледања, особине форми). Иновације у прози: тачке гледишта, временска структура, полифонија. Дела (одломци), избор из француске и руске књижевности (нпр. Гогољ: <i>Ревизор</i> , Балзак: <i>Чича Гордио</i> , Достојевски: <i>Злочин и казна</i> –одломак).	Ученик препознаје карактеристике реализма и натурализма, може да аналитички прикаже једно изабрано (одређено) епско дело након заједничког тумачења. Познаје и анализира форме приповедања и приповедачке тачке гледишта.	<i>Визуелна култура:</i> архитектонски и сликарски правци у реализму. <i>Мађарски језик и књижевност:</i> реализам, натурализам.	
Кључни појмови/ појмови	Реализам, натурализам, реалистички начин приказивања, натуралистички начин приказивања, композиција тома, амбициозан јунак, „сувишан тип човека“, фигура службеника.		

Тематска целина Развојни циљ	Светска књижевност–Толстој: Ана Карењина		Број часова 5
Раније стечено знање	Карактеристике реалистичке и натуралистичке епике (познавање естетских принципа, начина гледања, особина форми). Познавање појма епског реализма, полифонијског романа, руског реализма.		
Образовно- развојни циљеви тематске целине	Упознавање места и Толстојевих стваралачких карактеристика. Вежбање приступа једном делу из више аспеката.		
Знања	Развојни захтеви	Корелација	
Карактеристике Толстојевих дела, његов реалистичан начин приказивања. Тема, мотиви и јунаци романа. Специфичности Толстојева	Ученик препознаје карактеристике ауторовог реализма. Познаје Толстојево место у историји светске књижевности	<i>Филмска култура и познавање медија:</i> филмске адаптације романа.	

књижевне уметности, синтезе стилова. Појмовна знања везана за аутора.	и карактеристике његовог начина стварања. Способан је за прилаз роману из више аспеката, за самостално тумачење по задатом аспекту. Способан је за прихватање критичког тумачења дела, за састављање једног тематског материјала за усмени матурски испит и за разраду задатка који је у њему задат.	<i>Историја, друштвено и грађанско образовање: царска Русија и декабристи.</i>
Кључни појмови/ појмови	Реализам, реалистичан начин приказивања, полифонијски роман, „тип сувишног човека“.	

Тематска целина Развојни циљ	Српски реализам		Број часова 12
Раније стечено знање	Познавање карактеристика реализма и натурализма. Познавање и анализа форми приповедања. Познавање карактеристика тачке гледишта приповедача и књижевних родова.		
Образовно-развојни циљеви тематске целине	Упознавање и тумачење српског реалистичког стилског правца. Припрема за тумачење и откривање типичних особина дела српских реалиста.		
Знања	Развојни захтеви	Корелација	
Светозар Марковић: <i>Певање и мишљење</i> , Стеван Сремац: <i>Зона Замфирова</i> .	Ученик препознаје карактеристике стилских праваца српског реализма. Уме да тумачи дела српских реалиста, препознаје њихове типичне особине. Способан је за прилаз роману из више аспеката, за самостално тумачење по задатом аспекту.	<i>Историја, друштвено и грађанско образовање: српски народопис: србија у другој половини 19. века.</i> <i>Мађарски језик и књижевност: мађарски реализам.</i>	
Кључни појмови/ појмови	Анегдотизам, народни реализам, регионализам.		

Тематска целина Развојни циљ	Животна дела–Јаков Игњатовић		Број часова 10
Раније стечено знање	Препознавање карактеристика стилских праваца српског реализма. Епски реализам, тачке гледишта.		
Образовно-развојни циљеви тематске целине	Карактеристике Игњатовићевог начина стварања, специфичности реалистичког начина приказивања, развијање способности приповедања.		

Знања	Развојни захтеви	Корелација
<p>Карактеристике стваралаштва Јакова Игњатовића, специфичности његове уметности писања романа. Аналитичко тумачење романа Ј. Игњатовића: <i>Вечити младожења</i> (евентуално <i>Васа Респект</i>).</p> <p>Структура романа, техника приповедања, тачка гледишта, сложеност по тоналитету и мотивима.</p>	<p>Расправа о разликама и разумевање тих разлика у вези захтева за прихватање савремене и данашње читалачке публике познавајући дело/дела Ј. Игњатовића и ослањајући се на њихово читање.</p> <p>Ученик је упознат са разликама у очекивањима савременика и данашње читалачке публике. Познаје Игњатовићево место у историји романа српске књижевности, познаје форме причања и приповедачке тачке гледишта.</p> <p>Способан је за изношење свог становишта.</p> <p>Способан је за прихватање критичког тумачења дела, за састављање једног тематског материјала за усмени матурски испит и за разраду задатка који је у њему задат.</p>	<p><i>Мађарски језик и књижевност</i>: мађарски реализам.</p> <p><i>Историја, друштвено и грађанско образовање</i>: револуција 1848.</p>
<p>Кључни појмови/ појмови</p>	<p>Историјски роман, епизода, опис, хумор, анегдота.</p>	

Тематска целина Развојни циљ	Портрет–Војислав Илић-Лаза Лазаревић	Број часова 10
<p>Раније стечено знање</p>	<p>Тачно познавање појма приповетка, посланица, патријархат. Препознавање карактеристика стилских праваца српског реализма.</p>	
<p>Образовно-развојни циљеви тематске целине</p>	<p>Карактеристике начина стварања Лазе Лазаревића, специфичности реалистичког начина приказивања, упознавање психолошког приповедања.</p>	
Знања	Развојни захтеви	Корелација
<p>Лаза Лазаревић: <i>Швабица, Ветар</i>; Војислав Илић: <i>Исповест, На Тичару</i>.</p> <p>Жанровске варијације у ствараоачевом животном делу. Аналитичко тумачење једног романа (новеле). Структура дела, техника приповедања, тачка гледишта, сложеност по тоналитету и мотиву.</p>	<p>Ученик препознаје карактеристике начина стварања Лазе Лазаревића, специфичности реалистичког начина приказивања и основне специфичности психолошког приповедања.</p> <p>Способан је за прилаз роману из више аспеката.</p> <p>Способан је за прихватање</p>	<p><i>Историја, друштвено и грађанско образовање</i>: србија у другој половини 19. века и почетком 20. века.</p> <p><i>Српски народопис</i>: хијерархија</p>

Проблематика (појединац и друштво, породица-домовина-иностранство).	критичког тумачења дела, за састављање једног тематског материјала за усмени матурски испит и за разраду задатка који је у њему задат.	патријархалне породице.
Кључни појмови/ појмови	Сентиментални роман, посланица, опис, идеализам.	

Тематска целина Развојни циљ	Развој сатире–Радоје Домановић		Број часова 8
Раније стечено знање	Разликовање конкретног и метафоричког значења. Познавање појма иронија, анегдота, хумор.		
Образовно-развојни циљеви тематске целине	Упознавање карактеристике начина стварања Р. Домановића, жанровске карактеристике сатиричне новеле, метафоричко изражавање друштвене критике.		
Знања	Развојни захтеви	Корелација	
Радоје Домановић: <i>Вођа/Данга</i> . Настанак српског сатиричког приповедања. Специфичности уметности Радоја Домановића у знаку сатиричне прозне епике.	Ученик препознаје карактеристике начина стварања Р. Домановића, жанровске карактеристике сатиричне новеле, метафоричко изражавање друштвене критике. Способан је за изражавање свог становишта, познаје барем две Домановићеве новеле (<i>Вођа, Данга</i> , или <i>Страдија и Краљевић Марко по други пут међу Србима</i>). Способан је за прихватање критичког тумачења дела, за састављање једног тематског материјала за усмени матурски испит и за разраду задатка који је у њему задат.	<i>Историја, друштвено и грађанско образовање: србија у другој половини 19. века и почетком 20. века.</i>	
Кључни појмови/ појмови	Сатира, друштвена критика, епизода, хумор.		

Тематска целина Развојни циљ	Позориште и драматична прича– Бранислав Нушић: Народни посланик	Број часова 6
Раније стечено знање	Неколико специфичности историје српског позоришта, положај драмске књижевности у другој половини 19. века.	
Образовно-развојни циљеви	Читање, анализа текста, разговор, подржавање разумевања дела (карактеристике жанровске варијације комедије).	

тематске целине		
Знања	Развојни захтеви	Корелација
Бранислав Нушић: <i>Народни посланик</i> , тумачење дела из више аспеката. Конструкција драме, структура радње, карактери.	Ученик упознаје карактеристике жанровске варијације драме, комичне јунаке и њихове карактерне црте. Може да тумачи дело, упознаје се са тумачењем дела, по могућности види једну позоришну представу (или снимак) и колективном анализом процењује виђену интерпретацију. Минимум познавања дела: аналитичка обрада и меморитер <i>Народни посланик</i> (одломци).	<i>Драма и плес</i> : позоришна уметност.
Кључни појмови/ појмови	Комедија, комични карактер, комична ситуација, структура радње.	

Тематска целина	Правци класичног модернизма–симболизам и импресионизам у европској књижевности	Број часова 8
Раније стечено знање	Свеобухватно познавање појмова песма, <i>ars poetica</i> , рецитоване, ритам, сонет.	
Образовно-развојни циљеви тематске целине	Препознавање стилских праваца симболизма и импресионизма. Припрема за самостално тумачење дела светске књижевности и откривање типичних особина стилских праваца.	
Знања	Развојни захтеви	Корелација
Обнова лирског тоналитета–импресионизам и симболизам. Потискивање у позадину личности и лирске непосредности, ослобађање визије. Дела, избор из енглеске, француске и немачке књижевности (нпр. Шарл Бодлер, Пол Верлен, Артур Рембо, Рајнер Марија Рилке). Појмовна знања везана за изабрана дела и ауторе.	Ученик препознаје стилске правце симболизма и импресионизма, тумачи типичне особине изабраних/одређених остварења светске књижевности. Након колективног тумачења може да тумачи нека лирска дела.	<i>Визуелна култура; мађарски језик и књижевност; певање-музика</i> : импресионизам, симболизам.
Кључни појмови/ појмови	Импресионизам, симболизам, симбол, синестезија.	

Тематска целина Развојни циљ	Портрет–Јован Дучић		Број часова 7
Раније стечено знање	Препознавање стилског правца симболизма и импресионизма. Познавање појмова сонет, симбол, синестезија.		
Образовно- развојни циљеви тематске целине	Припрема за усвајање поезије Јована Дучића, упознавање његових најважнијих дела, његове улоге као песника и његове поезије. Анализе тема из Дучићевих дела, са фокусом на поетска решења. Развијање креативних способности, фантазије, асоцијације идеја.		
Знања	Развојни захтеви	Корелација	
Песнички портрет Јована Дучића. Његове збирке, његов песнички ангажман и иновативне намере. Класично модернистичко-симболистичко гледиште, реформа ритма песама. Његови периоди, теме, мотиви и <i>ars poetica</i> . <i>Сунцокрети, Подне, Јабланови, Залазак сунца</i> и још 2-3 дела (и меморитери), евентуално његова проза (<i>Благо цара Радована</i> или <i>Јутро са Леутара</i>).	Ученик познаје најважнија дела Ј. Дучића, његово место у историји српске књижевности. Свестан је карактеристика српске књижевности на почетку 20. века и реформистичких идеја. Током анализа дела упознаје типичне Дучићеве збирке, теме и мотиве. Минимум познавања дела: <i>Сунцокрети, Подне, Јабланови, Залазак сунца</i> . Способан је за прихватање критичког тумачења дела, за састављање једног тематског материјала за усмени матурски испит и за разраду задатка који је у њему задат.	<i>Мађарски језик и књижевност:</i> мађарски импресионизам и симболизам.	
Кључни појмови/ појмови	Класични модернизам, композиција тома, симболистички поглед.		

Тематска целина Развојни циљ	Животно дело–Милан Ракић		Број часова 8
Раније стечено знање	Родољубиве песме, симбол, љубавна лирика.		
Образовно- развојни циљеви тематске целине	Припрема за усвајање поезије Милана Ракића, најважнији периоди стваралаштва, његове улоге као песника и специфичности његове поезије. Анализе тема из Ракићевих дела, са фокусом на поетска решења. Развијање креативних способности, фантазије, асоцијације идеја.		
Знања	Развојни захтеви	Корелација	
Животно дело Милана Ракића. Његова збирке, песнички ангажман, љубавна и	Ученик познаје најважније периоде Ракићевог стваралаштва, његово место у	<i>Историја, друштвено и грађанско</i>	

<p>родољубива поезија. Класичан модернистичко-симболистички поглед. Његови периоди, теме, мотиви, ars poetica.</p> <p><i>Искрена песма, Очајна песма, Јасика, Наслеђе, На Газиместану, Симонида</i>, и још 2-3 дела (и меморитери).</p>	<p>историји српске књижевности. Упознат је са карактеристикама српске књижевности на почетку 20. века и реформистичким идејама. Током анализа дела упознаје типичне Ракићеве збирке, теме и мотиве. Минимум познавања дела: <i>Искрена песма, Очајна песма, Јасика, Наслеђе, На Газиместану, Симонида</i>. Способан је за прихватање критичког тумачења дела, за састављање једног тематског материјала за усмени матурски испит и за разраду задатка који је у њему задат.</p>	<p><i>образовање:</i> друштвена модернизација, урбанизација, модерно новинарство.</p> <p><i>Географија:</i> топографска знања која се односе на аутора.</p>
<p>Кључни појмови/ појмови</p>	<p>Класични модернизам и родољубље, циклично структурисање.</p>	

<p>Тематска целина Развојни циљ</p>	<p>Српска поезија на почетку 20. века</p>		<p>Број часова 5</p>
<p>Раније стечено знање</p>	<p>Стилски правци на прекретници векова.</p>		
<p>Образовно-развојни циљеви тематске целине</p>	<p>Упознавање неколико одлучујућих тенденција српске поезије на почетку 20. века. Обрада дела и одломака из дела, дискусија о тачки гледишта ствараоца, темама, историјском и културном контексту. Припрема за самосталну обраду изабраних дела.</p>		
<p>Знања</p>	<p>Развојни захтеви</p>	<p>Корелација</p>	
<p>Владислав Петковић Дис: <i>Тамница, Можда спава</i>. Милутин Бојић: <i>Плава гробница</i> (меморитер, одломци). Специфичности изабраних дела, гледиште аутора. Појмовна знања везана за изабрана дела.</p>	<p>Ученик упознаје неколико тенденција које детерминишу српску поезију на почетку 20. века, познаје портрете 1-2 истакнута лирика (нпр. Владислав Петковић Дис, Милутин Бојић). У стању је да презентира карактеристике дела које је учио (минимум на основу 1-2 песме), да тумачи мишљења и анализе о делима.</p>	<p><i>Историја, друштвено и грађанско образовање: србија у Првом светском рату.</i></p>	
<p>Кључни појмови/ појмови</p>	<p>Промена поља, библијски мотив, сумирање постојања, самопрозивање, песимизам.</p>		

Тематска целина Развојни циљ	Позориште и драматична прича–Бора Станковић: Коштана	Број часова 4
Раније стечено знање	Познавање основних појмова везаних за позориште и драмске догађаје (симболизам, драма, трагедија).	
Образовно-развојни циљеви тематске целине	Прихватање система деловања позоришта. Тежња ка разумевању позадине друштвених, колективних и индивидуалних конфликта, за морално размишљање и просуђивање. Помагање тумачења дела на основу читања и анализе текста.	
Знања	Развојни захтеви	Корелација
Бора Станковић: <i>Коштана</i> –тумачење дела на основу неколико аспеката. Конструкција, структура радње, трагични јунаци; проблематика (либерализам, очекивања околине).	Ученик упознаје карактеристике жанровских варијација драме, трагичне ликове и њихове карактерне особине. У стању је да тумачи дело, упознаје се са неколико тумачења дела, по могућности погледа позоришну представу (или снимак) и колективном анализом оцењује виђену интерпретацију. Минимум познавања дела: <i>Коштана</i> -аналитичка обрада и меморитер (одломци).	<i>Драма и плес;</i> <i>мађарски језик и књижевност:</i> позоришна уметност, позоришна прича.
Кључни појмови/појмови	Музичко-плесна драмска игра, музички инсерти.	

Тематска целина Развојни циљ	Српска књижевност–Б. Станковић: Нечиста крв	Број часова 6
Раније стечено знање	Епохе историје књижевности, познавање главних карактеристика стилских праваца (симболизам, роман, технике приповедања).	
Образовно-развојни циљеви тематске целине	Читање, анализа текста, разговор, помоћ у разумевању дела (жанровске карактеристике модерног романа). Анализа дела различитим приступима.	
Знања	Развојни захтеви	Корелација
Бора Станковић: <i>Нечиста крв, У ноћи</i> –тумачење дела из неколико аспеката. Конструкција, структура, покретачке снаге радње, понашање главних јунака и њихове карактерне особине.	Ученик упознаје жанровске карактеристике романа, тумачи дело, упознаје се са неколико тумачења и становишта.	<i>Српски народопис:</i> Народна ношња и свакодневни начин живота у региону јужне Србије на почетку 20. века.

Кључни појмови/ појмови	Симбол, унутрашњи монолог, модерни роман.
------------------------------------	---

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

12. разред

Тематске целине - језик	Број часова
Комуникација	8
Реторика	8
Знања о језику - синтакса	4
Формирање (састављање) текста	6
Текст	11
Стилистика	7
Правопис	4
Матурски тематски кругови	5
Сумирања, контролни задаци	7
Укупан број часова за српски језик	60

Тематске целине - књижевност	Број часова
Светска авангарда	8
Српска авангарда	12
Животно дело – Иво Андрић	20
Портрет – Милош Црњански	12
Српска поезија 20. века	7
Животно дело – Десанка Максимовић	6
Позориште и драмска прича – Душан Ковачевић: Балкански шпијун	4
Аспекти – Добрица Ћосић: Корени, Данило Киш: Рани јади	8
Светска књижевност – епска и лирска настојања у 20. веку и савременој књижевности	10
Портрети, аспекти из савремене књижевности (аутори и дела по избору)	8
Портрети, аспекти из савремене књижевности Срба у Мађарској (аутори и дела по избору)	6
Матурски тематски кругови	7
Сумирања, писмени радови	12
Укупан број часова за српски језик	120

Језик

Тематска целина Развојни циљ	Комуникација	Број часова 8
Раније стечено знање	Увежбана и свесна усмена комуникација.	
Образовно- развојни циљеви тематске целине	Помагање у коришћењу језичких и нејезичких знакова сходно разним усменим комуникацијским сценама и ситуацијама. Усвајање неколико тактика за препознавање и уклањање комуникацијских сметњи. Препознавање манипулативних намера.	
Знања/развојни захтеви		Корелација
Активно учешће у разним комуникацијским ситуацијама. Информисаност у просуђивању разних говорних ситуација, налажење одговарајућег стила и понашања у разним комуникацијским ситуацијама. Препознавање и уклањање комуникацијских сметњи. Откривање манипулативних намера у свакодневном дружењу и медијима, писаним, усменим и електронским текстовима. Препознавање намера вербалних и невербалних саопштења у рекламама.		<i>Драма и плес:</i> ситуационе игре, говорне ситуације, драмске игре. <i>Филмска култура и познавање медија:</i> реклама, убеђивање, манипулација.
Кључни појмови/ појмови	Комуникацијске сметње, манипулација.	

Тематска целина Развојни циљ	Реторика	Број часова 8
Раније стечено знање	Флексибилно прилагођавање чиниоцима комуникацијског процеса. Формулисање и тумачење текстова за аргументацију. Изражавање мишљења на културан начин.	
Образовно- развојни циљеви тематске целине	Упознавање основних појмова класичне реторике, њихова примена у јавним говорима, који су у вези са учениковом свакодневницом. Усвајање процеса и технике делотворне аргументације, препознавање и издвајање најбитнијих грешака. Развијање језичких мисаоних способности потребних за самостално писање говора и његово излагање.	
Знања/развојни захтеви		Корелација
Вежбање културног изражавања мишљења и расправљања. Порекло реторике. Особине и задаци говорника. Конструкција говора и начин структурисања. Изградња и логика аргумента: <ul style="list-style-type: none"> – грешке у аргументацији; – методе демантија; – конструкција малог предавања и одговора; – дискусија и коментар; 		<i>Драма и плес:</i> ситуационе игре, сценски говор. <i>Филмска култура и познавање медија:</i> утицај, убеђивање.

<ul style="list-style-type: none"> – средства ефикасног начина предавања; – вербална и невербална средства ефикасног убеђивања у разним жанровима текста; – изражајна презентација текста монолога и меморитера. 	<i>Историја, друштвено и грађанско образовање: славни историјски и јавни говорници.</i>
Кључни појмови/ појмови	Реторика, говорник, говор, врсте говора (пригодни, војни, правосудни, презентирајући), побуђивање интересовања, означавање теме, аргумент, деманти, резиме, поглед, теза.

Тематска целина Развојни циљ	Знање језика – синтакса	Број часова 4
Раније стечено знање	Морфолошка и синтактичка знања и њихова правилна употреба у формулисању текста.	
Образовно-развојни циљеви тематске целине	Аналитички преглед језичких нивоа, развијање језичке свесности. Развијање употребе језичких елемената на аналитички начин и са разумевањем. Разликовање буквалног, примарног и секундарног значења реченице.	
Знања/развојни захтеви		Корелација
<p>Однос речи у реченици и слагање речи.</p> <p>Појам делова реченице, врсте делова реченице и њихова правилна употреба.</p> <p>Појам реченице, типови реченице према структури и врста реченице.</p> <p>Препознавање типова, анализа и употреба простих и сложених реченица у пракси.</p> <p>Упоредње структуре српског језика и структуре реченице у мађарском језику.</p> <p>Карактеристике и врсте зависних и упоредних реченица.</p> <p>Сложена реченица.</p> <p>Текст. Контекст, кохезија.</p> <p>Навођење научених појмова и систематике фонда елемената језичких нивоа и њихов систематичан преглед.</p>		<i>Мађарски језик и књижевност, страни језици: синтакса.</i>
Кључни појмови/ појмови	Реченица, проста реченица, сложена реченица, зависна и упоредна структура, кохезија, сложена реченица.	

Тематска целина Развојни циљ	Формирање текста	Број часова 6
Раније стечено знање	<p>Формулисање текста које одговара циљевима комуникације.</p> <p>Познавање технике прављења белешки.</p> <p>Познавање формалних и садржајних особина приповетке, карактеризације, мишљења и есеја.</p>	
Образовно-	Развијање размишљања и самоизражавања, уочавање сличности и	

развојни циљеви тематске целине	разлика између особина писаних и електронских текстова. Развијање способности формулисања текста, коришћење стилских средстава сходно комуникацијском циљу и жанру. Вежбање писања есеја.	
Знања/развојни захтеви		Корелација
Формулисање текста који задире у суштину, јасне је конструкције и богат информацијама, а у разним је формама саопштења. Аргументирајуће, расправљајуће и убеђујуће форме саопштења, креативне вежбе које узимају у обзир расположење у речима, стилске вредности и стилске разлике језичких слојева, структура аргумендујућег есеја.		<i>Историја, друштвено и грађанско образовање; српски народопис: вежбање писања есеја.</i>
Кључни појмови/ појмови	Аргументација, есеј, структурисање текста, формулисање текста.	

Тематска целина Развојни циљ	Текст	Број часова 11
Раније стечено знање	Примена одговарајућег нивоа способности разумевања и формулисања текста, као и стратегија за обраду текста у текстовима различитог жанра. Редовно коришћење књига и библиотеке.	
Образовно-развојни циљеви тематске целине	Упознавање и примена способности креирања текста у пракси. Запажање структуре текста, схватање чинилаца разумевања текста. Развијање способности анализе текста. Вежбање начина за обраду текста уз примену најцелисходнијег типа читања.	
Знања/развојни захтеви		Корелација
Појам текста, систематизација и уочавање његових карактеристика, конструкција текста, однос текста и реченице, чиниоци смисла текста: <ul style="list-style-type: none"> – прагматички, семантички и граматички ниво; – особине типова текста према жанру и сценама употребе језика; – утицај способности усменог изражавања и писмености на формирање текста; – најкарактеристичнији типови текстова; – интертекстуалност, карактеристике интернетских текстова; – упоређивање информација пореклом из различитих извора по задатим аспектима; – повезаност текстова и њихова смисаона мрежа; – технике разумевања и обраде текста, типови и стратегије читања. 		<i>Историја, друштвено и грађанско образовање; српски народопис: типови и примери текстуалних извора.</i>
Кључни појмови/	Повезаност текста, текст, говорна ситуација, тема-коментар,	

појмови	кључна реч, текстуална прагматичност (аспект, оквир знања); интертекстуалност; тип текста (монолог, дијалог, говорни, писани, спонтан, планирани); жанр текста (приповедачки, описни, аргументујући); сцена коришћења језика (новине, медији, јавност, свакодневни живот).
----------------	--

Тематска целина Развојни циљ	Знање о стилистици	Број часова 7
Раније стечено знање	Познавање и примена поступака обраде текста сходно жанру. Искуства са усвајањем и анализом дела, креативно писање.	
Образовно-развојни циљеви тематске целине	Сазнање да стилске вредности језичких елемената добијају улогу у конкретном тексту и употреби језика, а на стил утиче говорник, комуникацијска ситуација и циљ изјаве. Препознавање и примена упознатих семантичких и стилских појава у анализи дела и просуђивању језичких појава свакодневног језика. Коришћење стилског слоја и средства сходно намери саопштења и говорној ситуацији. Развијање појмовног и креативног размишљања.	
Знања/развојни захтеви		Корелација
<p>Упознавање и коришћење типичних нијанси стила. Уочавање, препознавање и схватање пригодних и у реченицима означених сталних стилских вредности језичких средстава. Утицај стила и значења текста на примаоца. Вежбање стила и трансформације текста. Тумачење улоге стилских средстава у уметничким и свакодневним текстовима.</p>		<p><i>Историја, друштвено и грађанско образовање; српски народопис:</i> типови и примери текстуалних извора.</p> <p><i>Драма и плес:</i> приказивање стилских нијанси.</p> <p><i>Филмска култура и познавање медија:</i> типови јавних изјава, разни типови програма, особине интернет страница.</p>
Кључни појмови/појмови	Стил, стилистика, типови стилова, стилске вредности (стални, пригодни), стилски слојеви, средства реченичног стила (вербални, номинални стил, реченични склоп).	

Тематска целина Развојни циљ	Знање правописа	Број часова 4
Раније стечено знање	Знање и тачна практична примена главних правописних правила. Коришћење правописних речника у пракси.	
Образовно-развојни циљеви тематске целине	Развијање правилног коришћења правописних правила. Повећање свести о матерњем језику. Јачање контролисања самог себе и помагање континуираног коришћења правописног речника. Препознавање разлика између српског и мађарског правописа, самостално исправљање грешака.	
Знања/развојни захтеви		Корелација
Принципи српског правописа. Правила фонетичког начина писања–принцип изговора, познавање репрезентативних примера који одступају од тога. Правилно писање страних речи, увежбавање разлика између правописа латиничног и ћириличног писма. Правописне вежбе за правилно писање позајмљеница. Правописне вежбе за правилно спојено и одвојено писање. Писање сложених речи и акронима. Самостално коришћење правописног и етимолошког речника. Функција различитог правописа и интерпункције у текстовима са интернета.		<i>Информатика:</i> употреба програма за контролу правописа. <i>Мађарски језик и књижевност:</i> правопис.
Кључни појмови/ појмови	Основни принципи правописа, језичке норме, позајмљенице.	

Књижевност

Тематска целина Развојни циљ	Светска књижевност – авангардни правци		Број часова 8
Раније стечено знање	Епохе историје књижевности, познавање главних карактеристика стилских праваца. Стилски правци на прекретници векова.		
Образовно-развојни циљеви тематске целине	Откривање настанка европских стилских праваца на почетку 20. века, група програмских идеја и естетских принципа.		
Знања	Развојни захтеви	Корелација	
Светска књижевност, авангардни правци; рушење и изградња форме; футуризам, експресионизам, неореализам, кубизам, дадаизам, конструктивизам; манифести (Т. Маринети). Избор из дела неколико европских писаца (нпр. Мајаковски, Аполинер, Лорка).	Ученик упознаје настанак европских стилских праваца на почетку 20. века, програме уметничких група, естетске принципе и идеје.	<i>Визуелна култура; филмска култура и познавање медија; мађарски језик и књижевност:</i> футуризам, експресионизам, надреализам, кубизам, дадаизам, конструктивизам у ликовној и филмској уметности и књижевности.	
Кључни појмови/ појмови	Авангарда, футуризам, експресионизам, неореализам, кубизам, дадаизам, конструктивизам, манифест.		

Тематска целина Развојни циљ	Српска авангарда		Број часова 12
Раније стечено знање	Епохе историје књижевности, познавање главних карактеристика стилских праваца. Стилски правци на прекретници векова.		
Образовно-развојни циљеви тематске целине	Откривање настанка европских стилских праваца на почетку 20. века, група програмских идеја и естетских принципа.		
Знања	Развојни захтеви	Корелација	
Авангардни правци у српској уметности. Истакнута улога часописа Зенит у формирању нових стилских праваца, „зенилизам“. Рушење и изградња форме. Песме Бранка Миљковића, Момчила Настасијевића, Васка Попе. Програм Станислава Винавера	Ученик упознаје настанак српских стилских праваца на почетку 20. века, програме уметничких група, естетске принципе и идеје. Упознаје специфичну ситуацију српске књижевности.	<i>Визуелна култура; филмска култура и познавање медија; мађарски језик и књижевност:</i> футуризам, експресионизам, надреализам, кубизам, дадаизам, конструктивизам у	

(Громобран свемира).		ликовној и филмској уметности и књижевности.
Кључни појмови/ појмови	Авангарда, „-изми“, зенитизам.	

Тематска целина Развојни циљ	Животно дело–Иво Андрић		Број часова 20
Раније стечено знање	Познавање српских стилских праваца на почетку 20. века. Стилски правци на прекретници векова		
Образовно-развојни циљеви тематске целине	Анализа дела са фокусом на Андрићеве типичне лирске теме и поетска решења. Тумачење неколико значајних дела из његове мале и велике епике. Јачање тежње ка разумевању позадине друштвених, колективних и индивидуалних конфликта, за морално размишљање и просуђивање. Сазнање да је читање књижевних дела извор емотивних, мисаоних, моралних и естетских доживљаја и искустава.		
Знања	Развојни захтеви	Корелација	
Животно дело Иве Андрића. Периоди у професији, животна осећања, форме понашања писца, светски концепт, стилски правци (експресионизам, неореализам). Карактеристична лирска тематика, тоналитет (нпр. <i>Екс Понто, Немири</i>). Новеле, циклуси новела (нпр. <i>Пут Алије Берзелеза, Бифе Титаник, Жена на камену, Мост на Жепи</i>). Аналитичко тумачење једног Андрићевог романа (нпр. <i>На Дрини ћуприја</i>) са приступом из више аспеката: конструкција, приказ карактерних особина, техника приповедања.	Ученик познаје главне периоде ствалаштва животног дела, Андрићево место и улогу у историји српске књижевности. Током анализе дела упознаје Андрићеве типичне лирске теме, неколико репрезентативних дела његове мале и велике епике. Способан је за самостално формулисање тумачења лирских и епских дела. Способан је за прихватање критичког тумачења дела, за састављање једног тематског материјала за усмени матурски испит и за разраду задатка који је у њему задат.	<i>Филмска култура и познавање медија:</i> филмска адаптације књижевних дела. <i>Етика, филозофија:</i> филозофски и психолошки правци 20. века.	
Кључни појмови/ појмови	Циклус новела, психологија, егзистенциализам, оријентални мистицизам.		

Тематска целина Развојни циљ	Портрет–Милош Црњански	Број часова 12
---	-------------------------------	---------------------------------

Раније стечено знање	Познавање српских стилских праваца на почетку 20. века. Стилски правци на прекретници векова.	
Образовно-развојни циљеви тематске целине	Упознавање главних стваралачких периода, места и улоге Црњанског, тумачења дела. Развијање креативних способности, фантазије, асоцијације идеја.	
Знања	Развојни захтеви	Корелација
Животно дело Милоша Црњанског. Периоди у професији, животна осећања, форме понашања писца, светски концепт, стилски правци– експресионизам; карактеристична лирска тематика, тоналитет (нпр. <i>Лирика Итаке</i>). Књижевни свет Црњанског, јединствен тон, навођење атмосфере, тематике и ликова његове прозе (нпр. <i>Сеобе I</i>).	Ученик познаје главне стваралачке периоде животног дела, место и улогу Црњанског у историји српске књижевности, кроз анализу дела упознаје карактеристичне лирске теме Црњанског и једно репрезентативно дело његове епике. Способан је за самостално формулисање тумачења лирских и епских дела. Способан је за прихватање критичког тумачења дела, за састављање једног тематског материјала за усмени матурски испит и за разраду задатка који је у њему задат.	<i>Филмска култура и познавање медија:</i> експресионизам у филмској уметности. <i>Етика, филозофија:</i> филозофски и психолошки правци 20. века. <i>Историја, друштвено и грађанско образовање; српски народопис:</i> велика сеоба српског народа.
Кључни појмови/ појмови	Експресионистички роман, психологија, временска раван.	

Тематска целина	Српска поезија 20. века		Број часова
Развојни циљ			7
Раније стечено знање	Стилски правци на прекретници векова.		
Образовно-развојни циљеви тематске целине	Упознавање неколико одлучујућих тенденција српске поезије 20. века. Обрада дела и одломака из дела, дискусија о тачки гледишта ствараоца, темама, историјском и културном контексту. Припрема за самосталну обраду изабраних дела.		
Знања	Развојни захтеви	Корелација	
Владислав Петковић Дис: <i>Тамница, Можда спава</i> . Милутин Бојић: <i>Плава гробница</i> (меморитер, одломци). Специфичности изабраних дела, гледиште аутора. Појмовна знања везана за	Ученик упознаје неколико тенденција које детерминишу српску поезију 20. века, познаје портрете 1-2 истакнута лирика (нпр. Владислав Петковић Дис, Милутин Бојић). У стању је да презентира карактеристике дела које је	<i>Историја, друштвено и грађанско образовање:</i> србија у Првом светском рату.	

изабрана дела.	учио (минимум на основу 1-2 песме), да тумачи мишљења и анализе о делима.	
Кључни појмови/ појмови	Промена поља, библијски мотив, сумирање постојања, самопрозивање, песимизам.	

Тематска целина	Животно дело–Десанка Максимовић		Број часова
Развојни циљ			6
Раније стечено знање	Познавање српских стилских праваца на почетку 20. века. Стилски правци на прекретници векова.		
Образовно-развојни циљеви тематске целине	Фокусирање на стваралачки животни пут. Развијање самосталног информисања и тумачења дела.		
Знања	Развојни захтеви	Корелација	
Животно дело Д. Максимовић; периоди у професији, збирке (<i>Зелени витез</i>), форме понашања писца (нпр. II светски рат, касна поезија), животна осећања, светски концепт, систем вредности; карактеристична лирска тематика и мотиви (љубав, предео, домовина, пролазност), конструкција песама, тоналитет, стваралаштво <i>ars poetica</i> , циклуси песама (<i>Тражим помиловање</i>).	Ученик познаје главне стваралачке периоде животног дела, место и улогу Д. Максимовић у историји српске књижевности. Кроз анализу дела упознаје карактеристичне лирске теме Д. Максимовић и главне мотиве. Способан је за самостално формулисање тумачења дела Д. Максимовић. Способан је за прихватање критичког тумачења дела, за састављање једног тематског материјала за усмени матурски испит и за разраду задатка који је у њему задат.	<i>Етика, филозофија:</i> филозофски и психолошки правци 20. века.	
Кључни појмови/ појмови	Сумирање постојања, промена поља, слободна песма, самопрозивање.		

Тематска целина	Позориште и драмска прича–Д. Ковачевић:		Број часова
Развојни циљ	Балкански шпијун		4
Раније стечено знање	Познавање жанровских карактеристика и главних појмова драмске уметности (хумор, иронија, апсурд).		
Образовно-развојни циљеви тематске целине	Помагање усвајања позоришног система деловања. Тежња ка разумевању позадине друштвених, колективних и индивидуалних конфликта, за морално размишљање и просуђивање. Развијање тумачења дела на основу читања и анализе текста.		

Знања	Развојни захтеви	Корелација
Српска драмска књижевност 20. века; драматургије Д. Ковачевића.	Ученик упознаје неке типичне тенденције савремене српске драме и позоришта 20. века. У стању је да анализира једно савремено дело, презентира његове драматуршке специфичности и неке тачке гледишта.	<i>Филмска култура и познавање медија:</i> филмске адаптације књижевних дела.
Кључни појмови/ појмови	Апсурд, гротеска.	

Тематска целина Развојни циљ	Аспекти-Добрица Ћосић: Корени, Данило Киш: Рани јади	Број часова 8
Раније стечено знање	Познавање жанровских карактеристика и главних појмова романа (роман, технике приповедања, тачка гледишта).	
Образовно-развојни циљеви тематске целине	Информисање, тумачење дела, развијање способности анализе током упоредних анализа.	
Знања	Развојни захтеви	Корелација
Ћосић: <i>Корени</i> . Карактеристике Ћосићеве епике, српски породични роман на почетку 20. века. Распад патријархалне породице. Д. Киш: <i>Рани јади</i> . Кишова лирска проза. Двојни лик.	Ученик означава место Ћосића и Киша у историји српске књижевности, познаје особине њиховог начина стварања и гледишта, способан је за упоредне анализе.	<i>Филмска култура и познавање медија:</i> филмске адаптације књижевних дела.
Кључни појмови/ појмови	Породични роман, двојни лик.	

Тематска целина Развојни циљ	Светска књижевност—епска и лирска настојања у 20. веку и у савременој књижевности	Број часова 10
Раније стечено знање	Познавање авангардних праваца.	
Образовно-развојни циљеви тематске целине	Упознавање неких одлучујућих тенденција књижевности 20. века. Обрада дела и одломака, тачке гледишта ствараоца, расправа о културним контекстима.	
Знања	Развојни захтеви	Корелација
Епска дела, избор (одломци) из европске књижевности,	Ученик упознаје неке одлучујуће тенденције књижевности 20.	<i>Филмска култура и познавање медија:</i>

нпр. Ф. Кафка: <i>Преображај</i> , Томас Ман: <i>Марио и чаробњак</i> , Б. Брехт: <i>Мајка</i> , А. Ками: <i>Странац</i> , С. Бекет: <i>Чекајући Годоа</i> , В. Фокнер: <i>Бука и бес</i> .	века. Зна неколико типичних значајних епских дела и одломака из 20. века. Способан је за самостално тумачења дела.	филмске адаптације књижевних дела.
Кључни појмови/ појмови	Неоавангарда, објективна лирика, водећи мотив, техника монтаже.	

Тематска целина Развојни циљ	Портрети, аспекти из савремене књижевности (аутори и дела по избору)	Број часова 7
Раније стечено знање	Тенденције српске књижевности 20. и 21. века.	
Образовно-развојни циљеви тематске целине	Савремена српска књижевност: проширење појмовног образовања. Тумачење савремених дела. Приказ живота савремене српске књижевности. Препознавање нових манифестација интеракције електронске масовне комуникације и књижевности.	
Знања	Развојни захтеви	Корелација
Избор из савремених прозних дела. (нпр. Светлана Велмар-Јанковић, Давид Албахари, Милорад Павић, Борислав Пекић, Александар Тишма). Савремени српски књижевни живот.	Ученик је упознат са карактеристикама животног дела аутора изабраних из савремене књижевности, упознаје нека настојања савремене српске књижевности, појам постмодерне дигиталне књижевности. Тумачи једно савремено дело. Сналази се у књижевним базама података и блоговима.	<i>Филмска култура и познавање медија:</i> нове манифестације узајамног дејства масовне електронске комуникације и књижевности.
Кључни појмови/ појмови	Штампани и интернетски часопис, савремена јавност.	

Тематска целина Развојни циљ	Портрети и аспекти из савремене књижевности Срба у Мађарској (аутори и дела по избору)	Број часова 6
Раније стечено знање	Тенденције књижевности Срба у Мађарској у 20. и 21. веку.	
Образовно-развојни циљеви тематске целине	Савремена књижевност Срба у Мађарској: проширење појмовног образовања. Препознавање нових манифестација интеракције електронске масовне комуникације и књижевности.	
Знања	Развојни захтеви	Корелација
Избор из савремених прозних	Ученик је упознат са	<i>Историја,</i>

<p>дела (нпр. Стојан Вујичић, Предраг Степановић, Петар Милошевић). Српско-мађарски књижевни односи. Тражење повезаности савремене књижевности Срба у Мађарској и у земљи матици.</p>	<p>карактеристикама животног дела аутора изабраних из савремене књижевности, упознаје нека настојања савремене књижевности Срба у Мађарској и појам дигиталне књижевности. Тумачи једно савремено дело. Сналази се у књижевним базама података и блоговима.</p>	<p><i>друштвено и грађанско образовање, српски народопис: историјско сећање, традиција, цивилно друштво.</i></p>
<p>Кључни појмови/ појмови</p>	<p>Традиција, националност, интеркултуралност.</p>	

<p>Очекивани резултати развоја на крају двогодишњег циклуса</p>	<p>Ученик препознаје и користи текстове засноване на масовној комуникацији и аудио-визуелној и информатичкој основи. Способан је за самостално формулисање текста у неким једноствнијим публицистичким, аудио-визуелним и информатичким жанровима. Располаже способношћу за анализу и тумачење текста. Уме да користи стечена знања из дескриптивне граматике, стилистике и семантике.</p> <p>Поред књижевних текстова може да обради и стручно-научне и публицистичке текстове.</p> <p>Редовно користи библиотеку, познаје и користи разне информатичке носаче података.</p> <p>Може да разуме разне текстове и да их анализира по конструкцији, граматичким карактеристикама и рашчлањавању. Рукопис му је уредан и читак.</p> <p>У усменој и писменој комуникацији бира одговарајући тоналитет, стилски слој и дијалект.</p> <p>Примењује норме правилног културног српског говорног језика. Способан је за самостално формулисање текста у жанру службених списа (нпр. аутобиографија, молба).</p> <p>Познаје историју српског језика и језичке сродности, препознаје и примењује научене граматичке, стилске и семантичке феномене. Познаје и тумачи однос језика и друштва.</p> <p>Уме верно да интерпретира меморитере.</p> <p>Може да препозна повезаности и разлике међу текстовима (упоређивање повезаности по теми и мотиву, поређење указивања, чињеница и мишљења).</p> <p>Уме да примени поступке за обраду текста који одговарају карактеристикама жанра.</p> <p>Препознаје вредности, морална питања, ставове и форме понашања приказане у књижевним делима.</p> <p>Може да учествује у аналитичким разговорима и да изрази своје мишљење.</p> <p>У стању је да тумачи и упоређи тематски и поетски дела настала у различитим епохама.</p> <p>У стању је да своје знање о истакнутим ствараоцима српске и светске књижевности формулише у писаној форми.</p>
--	--

	<p>Уме да прикаже специфичности историјских епоха књижевности и стилских праваца.</p> <p>Уме да докаже усмено и писмено своје познавање стваралачке професије приказивањем значајнијих чињеница из њих.</p> <p>Препознаје утицај разних стваралаца у књижевној традицији.</p> <p>Познаје повезаности српске и мађарске књижевности.</p>
--	---